

האגדה

עלון לשבת קודש

בס"ד

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

דרוש תורם שישלם את כל העלון ויקבל
הקדשה קבועה כאן לע"נ, רפואה וכו'

נושא השבוע: נישואין (כו)
ההפטרה: "משא דבר" (מלאכי א)

א' בכסלו תשפ"ג 1451 (שנה כח')

פרשת תולדות

"ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקוזהו את רבקה... לו לאשה" (כה, כ)

במדרש רבה (פר' ס, טז) כתוב: "כל הימים שהיתה שרה קיימת היה ענן קשור על פתח אוהלה וכיון שמתה פסק אותו ענן, כיון שבאה רבקה חזר הענן. ששרה היתה קיימת היו דלתות ביתו של אברהם פתוחות לרווחה וכשמתה פסקה אותה הרווחה, וכיון שבאה רבקה חזרה. כל ימיה של שרה היתה ברכה בעיסה ושמחה פסקה אותה ברכה, שבאה רבקה חזרה הברכה....

כל הברכות הבאות לביתו של אדם, באות בזכות האישה, היא המשפיעה על הבית ברכות ברוחניות ובגשמות, ובלעדיה לא יחולו הברכות על הבית.

"ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו" (כה, כא)

מפרש רש"י: "ויעתר" - לשון הפצרה וריבוי, יצחק אבינו הרבה בתפילתו והפציר לה' עבור אשתו רבקה שהיתה עקרה שתזכה לפרי בטן והקב"ה נעתר לתפילתו.

ואומר הגאון יצחק זלברשטין שליט"א: זו התשובה שבצורתה אני מעודד הורים הבאים אלי ושוטחים את צרתם הגדולה על בתם היושבת בבית ללא שידוך ואע"פ שהתפללו עדיין לא נושעו, אזי אני מצטט בפניהם את הפסוק הנ"ל שיצחק אבינו אף הוא התפלל והתפלל ועוד פעם התפלל ומיד אח"כ נאמר: "ויעתר לו ה'..." ולכן לא נתייאש מלהתפלל ולהרבות בתחנונים לה' ונזכה בס"ד לראות את הישועה. (עלינו לשבח)

"ותאמר רבקה אל יצחק קצתי בזוי מפני בנות זות" (כו, מו)

שואל "אורח חיים" הקדוש מדוע כשרבקה משוחחת עם יעקב היא משכנעת אותו לברוח מפני עשיו הרוצה להורגו ואילו כשהיא משוחחת עם יצחק היא מנמקת את עילת נסיעתו של יעקב לפדן כדי שימצא שידוך הגון ולא יישא אשה מבנות חת?

משיב על כך ה"מעם לועז": שאם תאמר ליצחק שיאמר ליעקב לברוח מפני שעשיו רוצה להורגו, יכעס עליה ויאמר שהיא היתה הגורם לאיבה בין שניהם..

מכאן רואים שאשה בבינתה היתה צריכה לדעת "להלך בין הטיפות" כדי ששולם הבית לא יופר.

מעשה שהיה

לכל התנהגות יש סיבה! (מפי הרב מרדכי רוט- מטפל רגשי)

קיבלתי שיחת טלפון לפני כשלושה חודשים, על הקו הייתה אישה: "אני כבר לא יכולה יותר, הגיעו מים עד נפש. בעלי חייב ללכת לטיפול, אני פשוט לא יכולה לסבול יותר. אני נשואה כבר שש שנים, בעלי במהות הוא איש טוב, אבל קשה לי עם זה שכל שבת, ממש מיום שישי, בעלי חוטף התפרצויות זעם ומתפרץ עלינו. במקום שיום שבת יהיה אצלי שבת מנוחה, אצלינו בבית זה הפוך, מגיעה השבת - מגיעים הכעסים. אני כל כך אוהבת את השבת וזה הגיע למצב שאני פשוט כבר לא אוהבת את השבת, לא רוצה שזה יגיע".

אמרתי לה: "אני חושב שאני יכול לעזור לבעלך, אני מבין את הכאב שלך, אבל אני לא חושב

נישואין מוצלחים הם לא בין זוג מושלם אלא בין זוג לא מושלם הלומד למזג את ההבדלים ביניהם

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * לא לעיין בזמן תפילה * שקיעה 4:37-4:38 * סוף זמן ק"ש 8:24-8:21

יציאת שבת: 5:41

יציאת שבת: 5:09

כניסת שבת: 4:18

שהטיפול יעזור אם זה יעשה בכפייה ובאימים. תנסי קודם בצורה יותר עדינה לבקש שיגיע לטיפול, ואם זה לא יעבוד נראה מה נעשה הלאה", בכך הסתיימה לה השיחה. לאחר שבוע הוא התקשר, "שלום וברכה, אשתי דיברה איתך לפני כשבוע, אשמח לקבוע איתך פגישה".

האדם שישב מולי היה בגיל 27, התחלנו לדבר ולעשות היכרות. והוא התחיל לספר: "נולדתי להורים קשיי יום שעבדו מאוד קשה לפרנסתם, לא הייתי רואה את אבי כמעט כל השבוע. היומיים היחידים שהייתי רואה את אבי זה היה ביום שישי ובשבת, אבל אבא שלי, כנראה בגלל הקשיים שעבר, כל יום שישי ושבת היה אדם עצבני וצעק כל הזמן. הוא היה מעיר וצועק עלינו למה אני מתנהג ככה? ולמה אני עושה ככה? הייתי סופג ביקורת ללא הפסקה בשני הימים האלו, רק הערות למה אני לא בסדר? ולמה אני לא טוב? אני זוכר שמה שניסיתי לרצות את אבא שלי זה פשוט לא עבד. כל כמה שניסיתי תמיד היה לו על מה להעיר לי, לאימי, לאחי ואחיותיי. אם לא הייתי שר זמירות שבת הוא היה מעיר למה אני לא שר? אם הייתי שר הוא היה מעיר שאני שר בקול גבוה מידי. הייתי מנמיך את הקול והוא היה טוען שאני מזייף... קיבלתי ארס לנשמה שלי כל ימי ילדותי. כשנכנסתי לישיבה כמעט ולא הייתי מגיע הביתה, הייתי נשאר כל השבתות בישיבה ומנסה לדמיין לעצמי איזה כיף יהיה כשאני אתחתן ויהיו לי ילדים. אני אעשה שבת כיפית. הבטחתי לעצמי שאני לא אעיר מילה, לא אכעס ולא אגיד מילה רעה לאשתי וליילדי. אני אשתדל להיות הבעל וההורה הכי טוב שיש בעולם, מה שעשו לי אני לא יעשה לאשתי וליילדים שלי, אני לא יעביר הלאה את מה שאני ספגתי.

בשבתות חופשה בישיבה, כל הבחורים היו חוזרים הביתה ואני בדרך כלל הייתי נשאר לישון בישיבה. למדתי בישיבה חסידית בירושלים כך שלא היה חסר לי איפה לאכול, יש הרבה אנשים טובים בבית ישראל ובמאה שערים שאירחו אותי בשבתות אלו וממש הצילו אותי. ברוך השם במשך הזמן התחתנתי, לעולם לא אשכח איך בכיתי מתחת לחופה שהשם יעזור לי להקים בית יהודי כשר, בריא וטוב, לא כמו הבית שראיתי.

בחודשים הראשונים אחרי החתונה הכל הלך למישרין, אך לאחר כמה חודשים ההתניה היתה חזקה ממני וכשרק היה מגיע יום שישי הייתי נכנס לכעסים, והייתי מתחיל להעיר ולהתפרץ על כל דבר וכשאשתי הייתה מעירה לי על התנהגותי הייתי מרגיש האדם הכי רע בעולם. הנה אתה רואה, נכשלת, אתה מתנהג בדיוק כמו אבא שלך.

הייתי מלקה את עצמי שוב ושוב, איך אתה מתנהג? מה אתה רוצה להמשיך להרוס משפחות? את אשתך, את הילדים, את דורות העתיד שלך? אך זה לא עזר וזה רק הגביר אצלי את התסכול שלי על עצמי ובכך זה הגביר את הכעסים על אשתי ועל הילדים".

"אוי, כמה שריחמתי עליו, אני אפילו לא יכול לתאר לכם במילים. התחלתי לעשות אתו תהליך ופה אני רוצה לומר לכם: כל מה שאנחנו עושים ומתנהגים בחיים, הכל נובע מאמונות עמוקות שאנחנו מאמינים על עצמינו ועל העולם. לדוגמא: כשמגיע חורף וקר אנחנו לא אומרים לעצמינו רגע, תזכור עכשיו חורף ובחורף קר וכשקר לובשים סוודר. אנחנו לובשים אוטומטית סוודר כי זה כבר אמונה שנמצאת בתוכנו שכאשר חורף וקר לובשים סוודר. כך יש לנו אמונות עמוקות על עצמנו שהתפתחו בגלל כל מיני סיבות, חיוביות או שליליות והן מנהלות את חיינו.

ולכן עשיתי אתו עבודה לגילוי האמונות העמוקות על עצמו, מה השורש להתנהגות שהוא מתנהג היום, כי עד שלא נתקן ונרפא את האמונות השליליות שיש – לא נצליח לעשות שינוי אמיתי. ובכן האמונה העמוקה שהיתה אצל אותו אברך היתה – אני אדם לא טוב.

ולצערי רוב האנשים שטיפלתי בהם, יש להם את האמונה שהם לא מספיק אנשים טובים, שהם אנשים פגומים, שהם אנשים דפוקים. זה לא משנה מאיפה מגיעה האמונה הזו על עצמם, זה

יכול להגיע בגלל הורים או בגלל משגיח בישיבה או מורים וחברים, וזה ממש לא משנה כמה האנשים האלו הם טובים וכמה הם באמת עושים טוב, ובכל אופן זה כל כך עצוב שיש להם אמונה כזו על עצמם. ובעצם כל הסבל שלהם בהווה וההתנהגות הלא טובה נובעת בגלל האמונה שהם לא מספיק טובים.

אני לא יכול לתאר לכם איזה אמונות עמוקות ומפחידות אנשים מאמינים על עצמם: אני רשע, אני פגום, אני דפוק, אני אפס, אני לא שווה כלום..

ואני רוצה לצעוק להם: איך אתה מאמין שאתה אדם לא טוב? הרי אתה אדם כל כך מאיר, עם לב כל כך טוב, ונשמה כל כך גדולה, איך איך?

כמה זה חשוב להגיד כל יום לילדים שלנו שוב ושוב כמה הם טובים, כמה הם מאירים, שהם טובים, שאין כמוהם בעולם. ולמרות שלכל אחד יש חסרונות זה לא הופך אותנו לאנשים לא טובים או לאנשים דפוקים או פגומים.

האמינו לי כל הסבל שיש בעולם הזה נגרם רק בגלל שאנשים חושבים בתוך הנשמה שלהם שהם לא טובים. כמה אחריות יש לנו כהורים, כמורים, כמשגיח בישיבה, כרב, להעצים את הנשמות של הילדים ובני הנוער שלנו, להגיד להם שוב ושוב כמה הם טובים ונפלאים, להסתכל ולחפש ולמצוא את הדברים החיוביים שיש בהם.

אחרת אי אפשר לתאר כמה סבל יסבלו אותם ילדים ונערים במשך כל ימי חייהם. אני כותב דברים אלו בזעקה שאי אפשר לתאר אותה. כל מי שקורא עכשיו את המילים הללו ידע שהוא טוב ומאיר למרות שהוא לא מושלם, כן, אתה נשמה מאירה, טובה ויפה!

וב"ה בסיעתא דשמיא הוא החל להרגיש יותר טוב עם עצמו וגם בבית נהיה שיפור משמעותי בימי שישי ושבת קודש.

הלכות נישואין [יד]

פינת ההלכה

ימי שבע ברכות [ב]

א. משה רבינו תיקן שבעת ימי משתה ושמחה לחתן וכלה (הרמב"ם סופטים הל' אכל פ"א הל' א). הכוללים שעל החתן לאכול ולשתות ולשמוח על כלתו בימים אלו [חלק א'] (ש"ע אבה"ע סי' סד ס"א) ושמברכים "שבע ברכות" אחרי כל סעודה וסעודה שעושים בימים אלו [חלק ב'] (ש"ע אבה"ע סי' סב ס"ה)

חלק ראשון

- ב. מספר ימי שמחה אלו תלוי במצב האישי של הכלה לפני החתונה ולא של החתן, ולכן אם הכלה היא רווקה יש להם 7 ימי שמחה אחרת יש להם 3 ימי שמחה (ש"ע סי' סד ס"א-ג).
- ג. על החתן לאכול ולשתות ולשמוח על כלתו בימים אלו ולא לעשות מלאכה כגון: לצאת לעבודה (ש"ע אבה"ע סי' סד ס"א) או כל מלאכה שתגרום לו להתבטל משמחה זו או שאינה מתאימה לביצוע לחתן בתוקף היותו כמלך (טור בית יוסף אבה"ע סי' סד ס"א).
- ד. מותר לחתן לעשות מלאכת האבד ע"י שהכלה תמחול לו, כגון: שאם לא יצא לעבודה יפטר והו מעבודתו (ילקו"י פ"ח ס"ה).
- ה. מותר לחתן להסתפר ולגלח זקנו וכן לקצוץ ציפורניו בימים אלו (ילקו"י סוּבַע שְׁמֹחוֹת ח"א פ"ח ס"ו, נישואין כהלכה לגר"מ כהן סי' יח ס"כב, הנישואין כהלכה ולאגדה לגר"ד נקו עמ' 252). הטעם: כמו מלך שמתנאה. (ס)
- ו. מותר לכלה לכבס את בגדיהם שצריכים ללבוש בימים אלו, כיון שהם מצווים להתנאות בבגדיהם [כשאי אפשר לעשות ע"י אחרים] (ש"ע יצי"א לנש"ל עובדיה יוסף ח"ד אבה"ע סי' ט ס"ו, ילקו"י פ"ח ס"ה, נישואין כהלכה סי' יח ס"כא, הנישואין כהלכה ולאגדה עמ' 252).
- ז. ליווי לחתן וכלה:

הטעמים:

לחתן דומה למלך, מה המלך אינו יוצא לשוק ולרחוב לבדו, כך החתן לא יוצא לשוק לבדו (מלקט פקקי דכ"י אלעזר פ"ז, ז"י סי' סד ס"א).

לחתן והכלה צריכים שימור מן המזיקים, משום שהמזיקים מתקנאים בהם, לכן כל אחד מהם צריך לצאת עם ליווי (גמ' זכרות נד:). **ולכן:**

אשכנזים: נוהגים שהחתן אינו יוצא מפתח ביתו ללא ליווי בימים אלו (הגרמ"א אבה"ע סי' סד ס"א) וכן הדין לגבי הכלה (נישואין כהלכה סי' יח ס"ג), אלא אם כן הם הולכים יחד (ילקו"י פ"יה ס"א). אבל כשצריך לצאת לדבר מצווה כגון: להתפלל בבית כנסת ואין מי שילוווהו, מותר לצאת יחידי (ב"ש הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך בקובץ מצקשי תורה הוצא בילקו"י עמ' קמ). **הטעם:** הואיל ובזמננו מצויים אנשים רבים ברחוב (ש).

הספרדים: נוהגים להקל לחתן לצאת יחידי ללא ליווי ביום (ילקו"י פ"יה ס"ג, בית חתנים לגר"מ פנירי פ"ז ס"כא ב"ש הגאון בן ליון אבה"ע שאלו, נישואין כהלכה סי' יח ס"ג). **הטעם:** אין מזיקים ביום. לגבי יציאה בלילה - יש להשתדל שהחתן לא יצא מהבית יחידי ללא ליווי (ע"פ גמ' ברכות נד). ודין הכלה כנ"ל (נישואין כהלכה סי' יח ס"ג).

ובשעת הצורך שאין לו מי שילוווהו או שהליווי גורם ביטול תורה למלווה וכן אין מי שילוווהו ללכת לבית הכנסת לתפילה, יכול לצאת יחידי גם בלילה בתוך העיר. ואם הולך עם הכלה אין צריך ליווי כלל (ילקו"י פ"יה ס"ג).

ח. הצורך לשמירה על החתן וכלה מתחילה משעת כניסתם לחופה ובמשך כל "ימי השמחה" (חזון איש ב"ש ד"ך סיכה ח"ב עמ' תל"א, הגאון רבי יעקב קנייבסקי ב"ש אורחות רבינו ח"א עמ' נד-נה וכן ב"ש הגרי"ף אלישיב ב"ש פניני נישואין עמ' קכ"א).

ט. נהגו שלא לומר וידוי ונפילת אפים כשמתפללים בבית החתן בימים אלו או כשהחתן נמצא בתפילה בבית הכנסת (ש"ע אור"ח סי' קל"א ס"ד). אבל אם החתן יצא מבית הכנסת קודם אמירת תחנון, אומרים הציבור תחנון (וידי ונפילת אפים) ואם יצא על מנת לחזור מיד לא יתחילו תחנון וימתינו לו עד שיכנס ואז לא יאמרו את התחנון (נישואין כהלכה סי' יט ס"ג).

אם היה החתן בתפילה ויצא אחד המתפללים באמצע חזרת הש"צ כי מיהר לעבודתו ומשלים את התפילה בעבודה, הוא אינו צריך לומר תחנון (ש"ת יח"ד לרש"ל עובדיה יוסף ח"ז סי' כ).

י. אם כלה נמצאת בעזרת הנשים והחתן אינו נמצא בבית הכנסת, היא אינה פוסלת את ציבור המתפללים מלומר וידוי ונפילת אפים (ש"ת ש"ב הלוי לגר"ש ואזכר ח"ה סי' יב, ילקו"י שובע שמחות ח"א פ"יט ס"ב). **הטעם:** כיוון שהכלה אינה מצטרפת למניין ולכן אינה יכולה לפטור את הציבור מתחנון (ש"ת ש"ב הלוי ס"ג).

יא. בשחרית של יום החופה אע"פ שהחופה נעשית בו ביום קודם שקיעת החמה, צריכים לומר וידוי ונפילת אפים **[הטעם:** כי עדיין אין תורת חתן עליו], אבל במנחה הסמוכה לחופה ומתקיימת באולם החתונה אין אומרים תחנון (ילקו"י פ"יט ס"א).

יב. במנחה של שבת אומרים אחרי תפילת 18 "צדקתך צדק", מ"מ אם חל בשבת אירוע (ט"ו בשבט וכדו') שאילו היה ביום חול לא היו אומרים בו תחנון, אזי אין אומרים "צדקתך צדק" (ש"ע אור"ח סי' ר"ב ס"ג) ונחלקו האם כשחתן נמצא בבית הכנסת במנחה של שבת אומרים "צדקתך צדק" (שהרי ביום חול אין אומרים תחנון כשהחתן נמצא בבה"כ בתפילה):

ידעת מר"ן הרש"ל צ עובדיה יוסף זצוק"ל - שאף על פי כן אומרים "צדקתך צדק". **הטעם:** שרק אם עצם היום מבטל אין אומרים בו תחנון אזי זה תופס גם במנחה של שבת ולא מחמת אירועים אחרים (ילקו"י ש"ב כ"ד חלק ד סי' ר"ב ס"ג, ילקו"י שובע שמחות ח"א פ"יט ס"א, ש"ת הראשון לזיון לגאון יח"ק יוסף ח"ב סי' לט, הלכה ברורה לגאון דוד יוסף סי' קל"א ס"מ).

ו. יש חולקים ואומרים כשיש חתן בבית הכנסת במנחה של שבת אין אומרים בו "צדקתך צדק". (כה"ח לגאון יעקב חיים סופר סי' ר"ב ס"ק יח, ש"ח יח"ק סי' קסו, נטע גבריאל לגר"ג לינגער הל' נישואין ח"ב עמ' קכה, פסקי תשובות לגר"ש רבינוביץ סי' ר"ב ס"ק ג, ש"ת משמעות שולחן ערוך בזה).

ז. ואין לעשות מחלוקת [אלא יקבל כל מה שיעשו הציבור ולא יעשה ריב] (ילקו"י ס"ג). יג. יש מקפידים שחתן וכלה בתוך שבעת ימי המשתה לא ישתתפו בחתונה אחרת מחשש לעין הרע שיראו שני חתנים ושתי כלות יחד.

מר"ן הרש"ל צ עובדיה יוסף זצוק"ל היה מייעץ לחוששים לזה, שיחליפו סיכה [או סוכריה] הכלה עם הכלה ובזה מראות שאינן מקפידות זו על זו, ולא יחוש יותר. וברור שכל שיש הכרח בדבר, יכולים להשתתף בחתונה, וזכות המצוה תגן בעדם ו"שומר מצוה לא ידע דבר רע" (ילקו"י פ"א סי"ט, הנישואין כהלכה ובלאגדה עמ' 254)

[ויש מחמירים בתוך 40 יום לחופתם בהנ"ל ואין לזה שום מקור ושורש ויכולים להשתתף ללא כל חשש] (הנישואין כהלכה ובלאגדה ש).

מנין שחרית חדש באשדוד בימים א-ו מנין ראשון ב- 7:15 (הודו) מנין שני ב- 8:30
מנחה וערבית 20 דקות לפני השקיעה בבי"כ עטרת מאיר רח' יהודה הנשיא 30 אזור ז'

המעוניינת להזמין ערב ישועות וברכות! הפרשת חלה! שעורים בנושא הבית היהודי! ללא תשלום תפנה לגב' אורנה 058-3283104 *שמות לברכה ימסרו לרב אבוחצירא שליט"א

טל': 08-8644452 אתר העלון: alonhaihud.co.il דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com